

“2019, 150 Aniversario del Primer Congreso Constitucional
y Constituyente del Estado Libre y Soberano de Hidalgo”.

CONGRESO DEL ESTADO LIBRE Y SOBERANO DE HIDALGO

Ra Hñu N'ate n'e Goho nt'ui ha ra Dähmunts'i ha n'use ra 'ñets'i nuu'ua Hñunthe, Ko ya nt'ui ya xeni ts'ut'ui, 1, 2, 6, 7, 8, 35, 133 Ja ha rä Dänfist'ofu Nt'ot'e ya ngu'tä Hai M'onda; Ya M'epi 1, 2, 3 y 6 ngu ra kohi 169 ya Dähmunts'i ra nguni ra xihmai ga 'befi (OIT) hHa ya hnini ya m'udi M'emanda, Ne ya Nts'itsi ya Dänga Hnini 'buts'e, 1, 2, 3, 19, y 32, Ma dä hmää ha ra hmunts'i Dä hai nuyä nt'epi ya m'udi mé hai; XXIII, nuuä bi t'ode bi hmaä ha mar ä ya Hai ja gehni bi thuxä ha ra Dämfiſt'ofu nt'ot'e ya nt'epi ya munts'äm'ui m'udi M'emandä; ya xeni 1, 5, 87, ne 158, ne ma ra di nk'at'ui ne ge'a 'befi nuu'ä manga ha ra Mfiſt'ofu Nt'ot'e ha ra Ngut'i Hñunthe, Nja'bu nehe ra nt'ot'e pets'ä ya nt'et'i 'muise ha ra Nguthai Hñunthe, Ha ya 'bede1, 2, 46, 47, 48, 49, 50, 61, xeki I, II, y V, 62, 63, xeki I, XXII ne XXIV, 77 xeki XIV ne XVIII, 96, 97, 98, 185, 198 xeki IV, 202 BIS ne ngu nuu'u mahiegi di nthexui ya m'epi 1, 2, 23, 24, 25 x'eni VI, 33, 36, 39, 43, 54, 110, 117 xeni IV ne ma ra di nthetho, ha ra nt'ui ts'ut'ui ra ngut'i ma haihu, Hñunthe, ya 'bede 1 ne 5, 9, 11, ne 20, 39 ra nt'ohni ya 'ñepi ne ya mfädi ya M'udim'engu Hai, Ra nguni Manxotho Hñunthe.

MAT'I

Gatho ya M'udi mengu ra nguni Hñunthe, Ngu ya Nfats'i, ya 'Ñet'bai, ya Nzäi Ts'ut'ui, YaTs'ut'ui, Ya Ts'ut'ui Hai, Ya Ndähmuts'ahai, Ya hiongä nfats'i, Ya Nzaya, ya 'yompä 'ñuu, ne ya dängä hmunt'si, ya m'otho Hnini ya m'udi Menguhai gatho ya t'uhnini ma xotho ra nguni Hñunthe. Ya hmunts'i, ya Nguts'ut'ui ne to'o ne dä nfaste, ga umfu ra tseäi, to'o honi ma ts'uu ya nfädi, ma gä munts'ihu pa ga hokhu ra ya hogä 'ñuu nfeni 'ñepi, pa gatho ma ma mikeihu ha nts'ukä ntsu, gehu da nja ra k'ut'a ra zana M'axi ra jeya di 'buhu, ha da nja ne ya pa huts'i ha ra hmat'i, ko ya t'ot'e.

NT'UI

I.- HANJA DÄ T'QTE:

Ya nkohi dä yote rä tsut'ui ne nuu'a da hñuts'i ko ra tseäi dä nt'ode ne ya ntepi ya dähmia hmunts'ä nts'uk'ä, ne ya jä'i ge ya Mudi Mengu rä nguni Hai njot'i Hñunthe. Pets'i dä nja rä kohi nuu'ä dä 'befi, ngu nuu'a manga rä Dänganfiſt'ofu, ne dä hioki ngu di 'ñehe ne dä thants'i ma ra ya thoki ne ya hñaki, nja'bu dä t'ode gatho nu ya mfeni dä hmaa, ya 'bede dä nt'ode ha ra hmunts'i nja'bu dä thoki n'a ra hoga kohi ha ra Ts'ut'ui nsuki, ha'bu dä tutsi ya 'ñepi gä nsu, ya hnini ne ya Hmunts'äm'ui mudi M'emanda ne gatho to'o di 'ñoui.

Ko nuu'u ya njot'i ne n'uu'ä bi hmaa ha ra Däts'ut'ui nzaya ra nguni M'onda ne ko nuu'u ya 'ñani 'befi hingä ge'a 83/2015 ne nuu'u xa tsoputho, Ya Däts'ut'ui ma haihu pets'i da hiandi hanja dri thutsi n'a rá hoga mfeni mfisto'fo hñahni ts'ut'ui ne dä nja nt'ani ya m'udi mengu hai, ne nu'bu dä thoki ya 'ñuu ts'ut'ui' xa hño ne hinda 'undua ya mfeni ne nuu'a hingä ge'a ko nuu'a xa hmaa o nuu'a dä sguäbi nuya h'em'i TEEH-JDC-56/2018 y ST-JDC-76/2019 nuu'ä manga ya m'udi nt'ani, ngu ya m'ui xa ñhio, 'yoſe,

Nubye ja hñuu nuu'a hné dä thoki ha di nthee njani dä mats'i ne dä munts'i pa da ñani, ya mut'ä mengu jä'i, nehe de ñahni ne dä thoni ma ra ya nfeni ne dä 'ñets'i ra 'befi ra 'behña ne ra ñ'ohö menguhai, ha ya 'befi ts'ut'ui xek'ä hai, majäni 'bu da thandi bi ehe ko n'a ra ts'edi ha ya hmunts'ä ts'ut'ui ha ya Méhnini ne ya t'uhnini Menguhai, Mahioni dä Nja ya nt'ani.

NU'U MA DÄ THUTS'I:

- 1.- Ko nuu'a ne dä thoki mahiegi bi nthee ya nfeni ko mara munts'a jä'i menguhai, bi hmaa ne bi gohi ha ra hmunts'i ge da Nja:” Ko ya ndä ne ya m'aste ko ya ñahni menguhai ra ngut'i Hñunthe”, Bi t'ot'e ha Ra Nguu gä Däts'ut'ui Hñunthe, rä r'et'a ma guto ra zäna Ndäxi 2019.
- 2.- Di yopä thoki ya nt'epi, bi t'uni ra n'ate ma yoto ra Ndäxi 2019, bi yofo ra n'ay'o ya ñähni jäi ko ya Ndä ga hiokä nt'epi Ra Dä ts'ut'ui Hñunthe.
- 3.- Ñuu.- T'adi dä thuts'i ra ntsatähä ko yä mudi Mem'onda pa dä mefi yä t'unga mfats'i ha ya tsutbi ne ma raa, ya kohi bi nja ko rä Ngu ga nsuka tsutui Ñhuthe ra N'a rä zänä M'axi, rä jeya yo 'mo 'ret'a ma guto.

II.- TE DÄ 'BEFI HA YÄ HMUNTS'I:

Ha ya 'befi ga nt'ani hne dä t'ot'e:

- 1.-Dä thäni yä mfeni, hanja di thoka ya t'ot'e di 'ñepi ra nt'ui ga nsuka 'tsutbi di 'ñepi yä mudi me monda ngea ma hyoni dä thopi nehe dä mfaste ha yä 'befi di 'ñepi ra dänga nguu ga ts'utbi Hñunthe.
- 2.-Dä fädi ne dä ñ'äni na'ä hné di ge'u yä t'ot'e ja, ha 'bu njani, dä za dä Tot'e.
- 3.- Gi pädi nuu ya xuhña ne nuu'u 'bëdi, yä nfats'i ne dä m'ets'ä n'a ra nsu ha'bu di ntini gä hmunts'i.

N'u'bu gi uni ri mfeni maste,mahyoni gi nuu ge di 'ñepi ya mudi kohi di matsi ya jai ne hanja di m'ui xa nhyo.

III.- HA'BU DÄ NJA, TE RA PA'Ä. YA HNINI TS'UT'UI NE YA T'UHNINI:

SEDE	MUNICIPIOS INVITADOS	SEDE	MUNICIPIOS INVITADOS	SEDE	MUNICIPIOS INVITADOS	SEDE	MUNICIPIOS INVITADOS	SEDE	MUNICIPIOS INVITADOS
Ixmiquilpan Lunes 5 de agosto	Alfajayucan Cardonal Chilcuahutla San Salvador Santiago de Anaya Tasquillo Tecozautla Chapantongo Progreso de Obregón Mixquiahuala de Juárez Huichapan El Arenal Actopan San Agustín Tlaxiaca Francisco I. Madero	Tepeji del Rio de Ocampo Lunes 5 de agosto	Atotonilco de Tula Atitalaquia Ajacuba Nopala de Villagrán Tula de Allende Tlaxcoapan Tezontepec de Aldama Tetepango Tepeitlán Tlahuelilpan	Tulancingo Lunes 5 de agosto	Acaxochitlán Agua Blanca Almoleya Apan Acatlán Atotonilco el Grande Cuautepec de Hinojosa Epazoyucan Huasca de Ocampo Metepec Mineral del Chico Mineral del Monte Mineral de la Reforma Omitlán de Juárez Pachuca de Soto Santiago Tulantepec de Lugo Guerrero Emiliano Zapata Singuilucan Tianalapa Tolcayuca Tizayuca Tepeapulco Villa de Tezontepec Zapotlán de Juárez Zempoala	Huejutla Lunes 5 de agosto	Atlapexco Huatlitla Huazalingo Jaltocán Xochiatipan Yahualica San Felipe Orizatlán	Zimapan Lunes 5 de agosto	Nicolás Flores Chapulhuacán Jacala de Ledezma La Misión Pacula Pisaflores
Dirección: Plaza Cívica Col. Centro, frente a la presidencia municipal.		Dirección: Plaza Principal, comunidad San Ildefonso.		Dirección: Auditorio Manuel Fernando Soto, Boulevard Pleasenton s/n esq. Ricardo Garibay Col. Los Pinos.		Dirección: Domicilio conocido, terrenos de la feria, carretera Huejutla-Chalahuiyapa.		Dirección: Domicilio conocido, recinto ferial Jaime Nuno, Avenida H. Colegio Militar.	
Molango de Escamilla Lunes 5 de agosto	Calnali Eloxochitlán Juárez Hidalgo Lolotla Metztitlán San Agustín Metzquititlán Tlanchinol Tliahuitlapa Tepehuacán de Guerrero Tlanguistengo Xochicoatlán Zacualtipán de Ángeles	Tenango de Doria Lunes 5 de agosto	Huehuetla San Bartolo Tutotepec						
Dirección: Explanada Felipe Ángeles Col. Centro a un costado de la presidencia municipal.		Dirección: Auditorio Municipal, Calle Ignacio Zaragoza s/n Col. Centro.							

IV.- Ra hmunts'i ne dä hmaa te 'bëdi ne te dä m'ëfi.

Ha ma dá munts'i ne dä nja ya nt'ani dä m'udi nzunga hñäto, pa dä 'yohnä ya thuhu, nepu dä m'udi ya 'befi nzungä r'et'a xudi.

Dä thuts'i hñuu ya nt'ixm'ohi hñahni, ko nuu ya nt'ui t'ot'e ba hmaa ne ba t'umbi nzaya ha ya hnini m'udi menguhai, ko ya nfats'i to'o ba 'bui ha ya hmuntsi. Xki m'ehnä ra Dä ts'ut'ui hñunthe.

Hmunts'i N'a.- Ra Ñet'bai ya mudi mengu hai, Dä thoni hanja dä japi dä zöte ne da Mfaste ha ra ts'ut'ui.

Hmunts'i yoho.- Ra Ñet'bai ya mudi mengu hai, hanja dä japi pa da zoxä ha ya ts'ut'ui.

Hmunts'i hñuu.- Ra mfats'i ra 'ñohö ne ra 'behñä hänja dä zot'e ha ya ts'ut'ui.

Nehe dä thuxä n'a ra 'yofo ne da hñangä gatho nuu'a ma dä t'ofu ne nuu'u ma dä hmaa ha ya hmunts'i nuu'a go ma dä ofo gatho nuu'a ma da thogi ha ra hmunts'i nepu dä hñet'i te bi gohi nepu dä 'ñet'i te bi gohi.

Gatho nuu'u bi munts' i , ha ya nt'ani, Dä thäts'i ha ra Däts'ut'ui ra ngut'i Hñunthe. Pa dä thändi bu xa hño ne dä thoki ya nt'epi ya hmunts'i t'äha m'udi mengu.

V. YA KOHI HAYA NT'ANI.

Un ya kohi bi nja ha ya Hmunts'i nt'ani ya m'udi_ menguhai da t'ofu ne thuts'i ha'bu dä thandi rä guto ra zäna M'axi, yom'o ne ret'a ma guto njeya o ha t'embi rä **www Rä Dä Hmunts'a ts'ut'ui-Hñunthe.gob.mx** ra r'ats'i rä m'udi menguhai Rä Däts'ut'ui Hmunts'i ra ngut'i Hñunthe.

VI. MA DÄ HMAA HA'BU MA DÄ NJA:

'bu gi ne gi pädi ma ts'uu nuu ya 'befi nt'ani menguhai nuu'u gatho te bi hmaa, nsonte ha ra nt'ets'i Ra Dähmunts'ä ts'ut'ui Hñunthe **wwwDähmunts'ä Ts'ut'ui-Hñunthe.gob.mx**

Nuu sti b'oni nuna hmat'i, ne da fädi nuya befi da nja. Ne di uadi ma xoge ya hmunts'i nt'ani, dä za gi nfaste ma ts'uu gi pehni ri nfeni ne gi yent'a ha ra ñ'uu ri nt'ogu nja'bu dä zot'e ha ra Dähmunts'ä ts'ut'ui Hñunthe. O nehe ha ra ntets'i **www Ra Dähmunts'i Hñunthe.gob.mx.** o ra nfats'i nt'ani menguhai.

'Bu himbi za gä ntini ha ya hmunts'i ha ri hnini, dä za uä pehni ri nfeni ha ya nt'ohni k ori n'oxgu ha ra 'bede ra nt'ani menguhai o ra Dähmunts'ä ts'ut'ui-Hñunthe.- Däts'ut'ui.mx. gatho nuya m'ehna mfeni dä umbä ra tseäi nuna ts'uk'a 'ñuu Ts'ut'ui menguhai.

'Bu gi ne,dä za gi ofo ri mfeni ne gi ent'i ha ra t'ent'ä m'ehna t'ofu ne njani dä t'ot'e yä nt'ani di 'ñepi ya mudi me m'onda,nuyu drä duts'i ha yä nguu gä tsutui yä xeka hnini Hñunthe, ha da za gi handi di thuts'i un na hem'i gä hmati di uadi ndaxi di 'ñehe nuna jeya.

Ma n'aa,da za gi pehni ri m'aste ha rä ri nt'esgu rä m'ede **77713002778** dä uadi ra n'ate ma hñato ra zana ndäxi di 'ñehe nuna jeya.

To'o hingi kanfri o dä má na ra nfeni sipi ge ja ya nt'oxgu o ha'bu t'ode ra noya ya 'bede **01(771) 71744-00.Ext. 1412,1405 y 1427 o ha ri nt'oxgu gi hña 77711519965.**

Dä za gi nts'onte nuu ra pa Nonxi ne gatho ya pa, di gäxä mbehe dä m'udi nzungä Hñato me dee ya'ä ne dä uadi Nzungä k'ut'a ndee.

Nuu'u himbi thot'e nuna hmat'ä hmunts'i nt'ani, ma dri ja n'a ra kohi ko ya ts'ut'ui ha ra hmunts'i.

Njunthe, Soto, Hñunthe; Rä k'ut'a rä Zäna Ndäxi yom'o ne r'et'a ma guto njeya.

Diputada Lucero Ambrocio Cruz

Presidenta de la Directiva del Congreso del Estado Libre y Soberano de Hidalgo